

Başkaldır! Ücretli Köleliğe Son Ver!

**6-7 Eylül
Unutma!
Unutturma!**

İşbaşı

Aylık İşçi Gazetesi

Söz ve Eylem Dergisi Ekidir.

Eylül 2023

Metal İşçileri Ya Kırıntılarla Yetinecek!

Ya da Grev Hakkını Kullanacaktır!

Metal İşçileri TİS Sürecinde

Yaklaşık 154 bin metal işçisini kapsayan TİS süreci başlamış durumda. Kâğıt üstünde işveren sendikası MESS ile, metal iş kolunda yetkili olan Türk Metal, Birleşik Metal İş ve Özçelik İş arasında gerçekleşecek bir süreç gibi durmakta.

Bugün yürütülen TİS sürecine baktığımızda ise durumun farklı olduğu ortadadır. MESS sermayenin temsilcisi olduğu doğru ama arkasında duran destekçisi sermayenin devletini görmemezlik gelemeyiz. İşçileri temsil ettiklerini iddia eden işçi sendikalarının ise, özünde sınıf sendikacılığından uzak yürüttükleri sendikal mücadele anlayışıyla, sermayenin işçiler üzerindeki denetim aracı rolü oynadıkları fiili bir durumdur.

Dolayısıyla önümüzdeki TİS sürecinin de öncekiler gibi, bir tarafta sermayenin birikim sürecini güvence altına alan kurum ve örgütler varken ki bunlar süreçte etken durumdadır, diğer tarafta bilinç ve örgütlülüğünden yoksunluğun getirdiği edilgen durumda olan işçiler bulunmaktadır.

İşçi sendikaları hazırladıkları taslak metinleri işçilerle ve kamuoyuyla paylaştılar. İşçiler hazırlanan taslak metinlerin taleplerini karşılamaktan çok uzakta olduklarını ifade ederek, işyerlerinde çeşitli eylemler ortaya koyarak, taslak metinlerin revize edilmesi taleplerini dile getirdiler. Ford Otosan işçileri kendi aralarında yaptıkları anketlerle taleplerinin, Tüm saat ücretlerine yüzde 34 zam, İlk altı ay için ücretlere yüzde 125 zam, 2. 3. ve 4. Altı aylık dilimlerde enflasyon artı yüzde 30 zam, Her asgari ücret zammı sonrası, zam oranının tüm saat ücretlerine yansıtılması olduğunu ifade ediyorlar.

Syf2

birinci sayfadan devam

Sermayenin egemen olduğu, üretimin, dağıtımın ve bölüşümün sermaye tarafından belirlendiği, yaşamın her alanının; çalışma ve çalışma dışı yaşamın sermayenin kontrolünde olduğu, neyi üreteceğimize ne yiyeceğimize, ne giyeceğimize, nerede yaşayacağımıza, kadın ve erkek olarak yaşamda hangi rolleri üstlenebileceğimize, ne düşünüp neye itiraz edeceğimize, itirazımızın biçimine sermayenin yön verdiği, kısacası tüm yaşamımızın sermaye tarafından belirlendiği bir dünyada yaşıyoruz. İşçi ve emekçiler olarak her gün daha fazla çalışıp daha çok yoksullaşıyoruz. Bizi yüzyıllardır, devletin, patronun, işçinin ortak devleti olduğunu söyleyerek kandırdılar, kandırıyorlar.

Gerçekte ise bu devlet bizi sömürmek, ülkenin tüm kaynaklarını bir avuç sermayeye akıtmak için vardır. Yaşayarak biliyoruz ki bu devlet hakkını arayan, sendikalaşmaya çalışan, ücret artışı talebinde bulunan, açlık ücreti olan asgari ücrete isyan eden işçinin karşısına, silahlı güçleriyle çıkmaktadır.

Anayasal hak olan sendikalaşma hakkını savunmak ve bunun için mücadele etmek, aynı hukuk tarafından suç olarak işlem görüyor. Birçok işçi bu sebepten işten atılıyor. Üretmeyenlerin üretkenler adına karar verdiği bu düzende, milyonlarca aileyi sosyal yardıma mahkûm ediyorlar. Milyonlarca işçi emekçi, insan yaşamı için gerekli olan her şeyi üretirken, sermaye ve iş görenleri enflasyon, kriz ve işsizlik üretiyorlar. Sonra da bu durumun bedelini işçiye emekçiye ödetmeye çalışıyorlar. Hayati önem taşıyan malların üretimini yapanlar, pekâlâ bu malların dağıtımını ve denetimini de yapabilirler.

Sınıf mücadelesinde egemen sınıfın gücü sadece onun ideolojik politik üstünlüğü, sahip olduğu olanaklar ve manevra kabiliyetiyle belirlenmez; karşı sınıfın güçsüzlüğü de onun hanesinde bir güç olarak görünür. Bugün Türkiye’de yaşanan tam da budur. Olağan yöntemlerle

yönetemez durumda olmasına rağmen, burjuvazinin güçlü görünmesine yol açan, işçi sınıfı ve emekçilerin şu andaki ideolojik, politik ve örgütsel güçsüzlüğüdür. Bu güçsüzlüğün nedenlerinden biri, işçi ve emekçi kitlelerin içinde bulunduğu korku, umutsuzluk, uyuşukluk ve dağınıklığıdır. Kapitalizmin, kendi işleyişiyle kitlelerde bu gün egemen olan korku, umutsuzluk ve bunların yol açtığı tepkisizliği dağıtacağından kuşku yoktur.

Nitekim belirli bir ivme yakalamamış olsa da, tekil ve dağınık olsa da, kitlelerde zaman zaman görülen bir hareketlenme buna işaret ediyor. Ancak bu günkü durumdan çıkış kitlelerdeki bu hareketlenme ile gerçekleşemez.

İşçi ve emekçiler kapitalizmin bu sarmalından ancak kendi öz talepleri doğrultusunda, kendi örgütleriyle yürüttükleri mücadele ile kurtulabilirler, hak ve çıkarlarını koruma mücadelesi içinde bir sınıf kimliğine kavuşurlar. Kendini ve düşmanını bu mücadeleler sırasında tanır, birleşme ve dayanışma bilinci bu mücadele sırasında gelişir, siyasal mücadelenin zorunluluğunu bu mücadelelerden geçerek kavrar ve farklı mücadele biçimlerine yönelme gereksinimini bu alanda öğrenir.

Kavel, Demirdöküm ve 15-16 Haziran eylemleri, daha önce ortaya konulmuş olan mücadelenin olgunlaşmış olan meyvesinin, o gün ki işçiler tarafından elde edilmesi eylemleridir. Saymış olduğumuz bu direnişler, geleceğin meyvelerini hazırlayan olaylar zincirinin birer halkası olmuş durumundalardır.

Bu nedenle 2023 metal iş kolundaki TİS sürecine katılan metal işçileri ortaya koyacakları mücadeleyle zincirin halkasını oluşturarak, bu süreci geleceğin meyvelerini hazırlayan olaya dönüştürmelidirler. İşçiler sermaye karşısında birleşerek, örgütlenerek taleplerini elde edebilirler. İşçilerin üretimden gelen güçlerini kullanmaları o kadar zor değildir. Unutmayalım ki şarteli üreten emek, aynı zamanda o nu devre dışı bırakmayı da en iyi bilendir.

Unutmamak Yetmez!

Celal Özkan

17 Aralık 1999 saat 03.02 de kan uykulardan uyandırmayan Marmara depremini kısa sürede unutup olmamış gibi yaşama-ya devam edilirse; 6 Şubat 2023 saat 04.17 de kan uykulardan uyansanız bile göçük altında kurtarıcı beklerken ölmeden önce kendi “SELANIZI” dinletirler...!

“Ne yapalım güç başkalarında, korunaklı konut yapmaya paramız yetmez bizim, paramız olsa bile korunaklı olup olmadığını kontrol edecek mekanizmamız mı var” sorularının doğruluk payı var elbette!

Ülkenin muktedirlerinin yaşadıkları yerlerin korunaklı olup olmadığını da bilmiyoruz; ama şunu biliyoruz: Muktedirler her felaketten sonra özellikle rantsal anlamda kazançlı çıkıyorlar!

Onlar için felaketler bir lütf! Yenileniyor yaşam onlar için! Ardına yazgıyı da ekledin mi iş tamam! Kalanlar yaşadığına şükrediyor, açlar ise mezara girmediklerine şükürcü! Göçük altından kurtulanlar, bir uzvunu kaybetmiş olsalar bile, yeni bir hayal peşinde koşmaya başlıyorlar!

Önce bir çadıra razı ediyorlar, sonra konteynera seviniyor insanlar! “Bir yıla varmadan kalıcı konutlarınız hazır” denilmesine rağmen, temel bile atılmamış ve aradan yıllar geçse bile hayaller taptaze kalıyor! Kayıplarını arayanlar, kaybolmasına neden olanlardan medet umuyor, hesap sormayı akıl edemediğinden!

Akl da işe yaramıyor, perişan hallerde! Akı tek başına kulanmaya kalkışınca, göçük altında kalıp inleye inleye yardım bekleyerek ölmediğine pişman ediyorlar insanı!

Yöneticiler, Şener Şen filmlerinde olduğu gibi ara sıra hatalarını “evet hata yaptım ama bir sorun niye yaptım” diyerek ukalaca kabul ettikleri zamanlarda oluyor elbet!

Böyle durumlarda, göçük altında günlerce kalıp kendi olanaklarıyla çıkanların bile “NİYE” diye sormak gelmiyor, karmakarışık olmuş akıllarına! Bugün Ağustos depreminin 24. Yıl dönümü! Neler neler söylenip yazılacak! Belki de unutulacak taze bir 6 Şubat varken! Kayıp yakınları bile yavaş yavaş bu dünyadan göçüp gidecekler! Kaybolan çocuklar kim bilir nerelerde hangi kötü tezgahlarda tornadan geçiriliyor veya geçirildi!? Kim bilir hangi organı için alınıp, hangi canavarın yaşam kaynağı yapıldı! Şu anda yirmili yaşları devirmek üzere olan ve mezar kazıcılarının karanlık yollarında yeni kötülüklere alet

edilen kaç çocuk var 17 Ağustos’tan kalan kim bilir? 6 Şubat depreminde kaybolan çocukların onlu yaşlara varmadan hangi kirli ellerde olduğunu bilen yok ki, 24 yıl önce kaybolanların nerelerde olduğunu bilen olsun! Mezar kazıcıları örgütsüz olunca, fırsata çeviriyor burjuvazi felaketleri! Yeni kazanımlarla çıkıyor yıkıntılar altından! “Sesimizi duyan yok mu” diyerek yaşama veda edenlerin çığlıkları can suyu oluyor burjuvaziye!

Örgütlü olduklarını iddia edenlerin, iyi niyet gösterileri eşliğinde canla başla yardıma koşmaları da burjuvazinin ekmeğine yağ sürmekten başka işe yaramıyor!

Sonunda burjuvazinin acil yetmezliklerini bir nebze olsun görünmez kılıyor, iyi niyetli yardıma koşmalar! Zaman kazandırıyor muktedirlere! Kazanılan o zaman zarfında da kendisinin yapmadığı yardımları, kendi hanesine yazmayı ihmal etmiyor muktedirler! Nasılsa yardıma gidenler “nerede bu devlet” sözcüğüne bile tahammül edemiyorlar...!

Elbette unutmamak lazım, 17 Ağustosları ve 6 Şubatları! On günler geldiğinde içinden parça kopmayanlara insan mı denir! Ama o parçaların kopmasına neden olanlardan hesap sormadıkdan sonra, en azından sorumluluklarını bildirip hesap ödettirmedikten sonra ne anlamı var ağlayıp sızlayarak o günlerde yas tutmanın?

Geliyorum diyen felaketlerin olma olasılığını bilmeyenin kalmadığını biliyoruz artık! Felaketlerden kaçabilmenin yolu olmadığını da biliyoruz! Yarın nerede, hangi gün ve saatte bir doğal felaket olacağını bilmiyoruz, ama mutlaka olacağını biliyoruz!

Ona göre davranmakta zor yöneticilerin işine yarıyorsa felaketler! O zaman yapılacak tek şey yönetenleri zorlamak. Zorlamak içinse yalvarmak çare değil; karşılarına dikilmek gerek!

Tek tek kahramanlık yapmaya kalkışınca bir kaşık suda boğuyorlar insanı, bu da doğru! O zaman topyekun dikilmek gerek!

Kısacası örgütlenmek gerek. Burjuvaziye ve onun yönetim aygıtı olan Kapitalizmi tarihin kara sayfalarına gömecek olan İşçi Sınıfına öncülük edecek örgütü ortaya çıkarıp, bu sistemden zarar görenleri bu oluşumun içinde birleştirerek mücadeleye atılmak gerek!

Çünkü onların topu, tüfeği, gazı, copu ve kullanıcıları varsa, İşçi Sınıfı ve müttefiklerinin de yaşamı durduracak üretimden gelen güçleri var! Hatta o topu, tüfeği, gazı, copu üretenler de İşçi Sınıfı!

Fındık Dalları

Karadeniz Bölgesi'nde fındık işçisine amele, bahçe sahibine ise patron denirdi, eskiden. Ayrıca katırcı, dayı başı, aşçı, çuvalcı, harmanıcı gibi çalışanlarda vardı. Toplama işi bittikten sonra kalan fındıkları toplayan başakçılara ayrı bir kazanç kaynağı idi fındık!

Şimdi katırcılar azalsa bile fiyatı belirlenmiş, sahibiyle birlikte dokuz yüz lira civarı. Harmanıcıya gerek yok artık patoz çıktı, satılığı bin beş yüz lira. Toplanan fındığı çuvallayıp uygun yere taşıyan çuvalcı için belirlenen fiyat beş yüz lira. İşçi simsarlığı yapan dayı başının ücreti beş yüz, yemek yapan aşçıya ve işçiye dört yüz elli lira ücret belirlenmiş; ama o fiyatlara çalışacak, Kürt illerinden gelen işçiler dışındakileri bulmak olası değil. Onlarda zorunluluktan. Yollara düşmüşler çoluk çocuk, her şeye razılar, zorunluluktan!

Fındık zamanının sıcaklığı ve saatlerce çalışıyor olması düşünüldüğünde bu ücretler, köle ücreti! Çuval taşıyanlara güç kuvvet dileriz, umarız aldığı para vücuduna verdiği hasarı karşılama parası olmaz! Aşçıya da güç kuvvet diliyoruz, derme çatma malzemelerle onca işçiye, o sıcakta, o paraya yemek yapmak kolay değil! Katır azaldıkça azalmasına rağmen, hala işlevini sürdürdüğü yerler var! Nasılsa bahçelerde bol miktarda ot da var. Patozcunun patozu ne yakar, o fiyatlar kurtarır mı? Kendileri daha iyi bilir!

İşin asıl ilginç ise patronlar. Eskiden gerçekten patronlardı. En azından üç-beş ton fındık yapan patron iyi bir şekilde yaşardı! O zamanlar üç-dört kilo fındık bir amele parasıydı! O para hem işçinin işine yarıyor, hem de patrona pek dokunmuyordu! Şimdi iki yüz elli-üç yüz liraya işçi bulup patronun mutlu olması mümkün değil; dört yüz elli liraya çalışan işçinin bile alın terinin hakkı bu değil; o da beş buçuk-altı kilo fındık eder! O da fındığı belirlenen fiyata satabilirse! Çünkü artık verilen fiyatlar, taban fiyat değil tavan fiyat! Belirlenen fiyatları bu ülke yöne-

ticileri belirliyor görünüş ekranlarda boy gösterecekler de, başta en büyük kartel FERRORO olmak üzere uluslararası karteller belirliyor, fındığın fiyatını!

Varsayalım, bunlardan az kadı ya, bir üretici beş ton fındık üretsin. Yine verilen tavan fiyattan alıcı bulup satsın. Dört yüz bin lira gelir elde eder. Yeter mi yetmez mi belli olmamasına rağmen, en az iki yüz bin lirası masraf! Çünkü özellikle gübre ve zararlılar için kullanılan ilaçların fiyatı her yıl % 100 artış görüyorsa seviniliyor artık! Kaldı geriye iki yüz bin. Kendi

emeğini saymıyoruz! Yine varsayalım dört kişilik aile bunlar. Gerçi Karadeniz Bölgesinde iki çocukla yetinen az olur ama öyle olsun! Dört kişi o parayla nasıl geçecek? Asgari ücretin açlık sınırı altında olup onunda yıllık tutarı yüz otuz beş bin lira iken...vah bizim fındık patronlarına! Yine şehirlerde kayıtsız iş aramak zorunda kalacaklar, çocuk okutuyorlarsa!

Sanırım fındıkta en karlı olanlar, başakçılar. Ne bulurlarsa kâr! Masraf da yok nasılsa?

Acaba Karadeniz Bölgesi'nde seçim sonucu halaya duranlar başakçılar mıydı? Hiç sanmıyorum! Bir toplum örgütsüz olunca aklını kullanamıyor, kullanamayınca da güçlüye tapıyor! Böyle olunca güçlü gücüne güç katıyor, alttakiler daha aşağı çekilirken, biraz üsttekiler de alt katmanda eşitleniyor! Böyle giderse fındık bahçeleri el değiştirmek zorunda kalır mı? Kalır!

Öteden beri, FERRORO'nun örnek bahçe yaptırma çalışmaları içinde olduğu biliniyor! Burjuvazinin yerli ve milliliği böyle oluyor veya yerli ve millilik bu!

Burjuvazi doymamış iştahını frenleyemediği sürece, -ki frenleyemez- kendi mezar kazıcılarının sayısını sürekli artırıyor! Mezara girme halleri tüm hoyratlıklara rağmen kendiliğinden olmayacaktır! Sürekli çoğalan İşçi Sınıfına önder bir politik örgüt oluşturulmadığı sürece bu olanakların da arakasından bakmaktan öteye gidilemeyecek! Gereğini düşünme zamanı geçti, yapmak lazım!

İşbaşı/Samsun

Fatsa Fikri

Metin Yücel

Fatsa'da ne olmuştu? Devrimci Yolcu yoldaşlarının özgüveni ve Fatsa halkının desteğiyle 1979 yerel seçimlerine bağımsız belediye başkanı adayı olarak giren Fikri Sönmez, tüm burjuva partilerinin aldığı oyun tamamı kadar oy alarak belediye başkanı seçilmişti.

Seçildikten sonra ne olmuştu? Fatsa'nın çözülemez sorunu diye tüm burjuva belediye başkanlarının ve genel yöneticilerinin kabul ettiği, çamur sorununu yoldaşlarının özverili çalışmaları ve halkın desteğiyle kısa bir sürede halledilmişti. Sonra?

Ülkenin her yerinde olduğu gibi Ordu'nun tüm il ve ilçelerinde süren çatışmalar son bulmuş, ülke genelinde yapılan algı propagandalarının aksine o dönemde sükunet hakim olmuştu. Ama o zamanlar burjuvaziye sükunetten daha çok kargaşa gerekiyordu! Başka? Ülkenin her yerinde normalleşen karaborsa ve tefecilik son bulmuştu! En az iki ayda bir halka hesap verilir açık bir yönetime geçilmişti. Oy veren, vermeyen tüm halkın denetimine açılmıştı belediye çalışmaları. Kayırmaya son verilmişti! Yoldaşları yandaş olma yerine dayanışma için belediyeye geliyorlardı. Subaşı kapmanın yerini karşılıksız çalışma, yanı dayanışma almıştı! Komün yaşamının bir benzeri gibi!

Peki, neden rahatsız olunuyordu? Kapitalizm karaborsa ve tefecilik sistemidir, sitemin lastiğine çomak sokulmuştu! Burjuva partileri dışında başka bir seçenek olasılığı ortaya çıkmıştı! Çatışmalar sona ermiş olması en kötüsüydü; çünkü 12 Eylül'ün taşları döşenirken, fincancı katırları ürkütölmek üzereydi! Sağ sol çatışması diye ortaya sürülen ve basbayağı işleyen bir organizasyonun bir devlet tarafında burjuva devletin olduğu ortaya çıkmakabilirdi!

Çatışmalar gizli bir el tarafından idare edilmezse sağdan soldan ölen insanların büyük çoğunluğunun birbirleriyle gerçek bir husumeti olmadığı ortaya çıkabilirdi! Sonunda 1980'in 11 Temmuz'unda saldırdılar Fatsa'ya! 12 Eylül diktatörlüğünün en önemli yol temizliği yapılmaktaydı! Pislikler saçılıyordu temizlik adına. İnsanlar fişleniyor, dövülüyor, işkencelerden geçiriliyor, devrimci gençler dağ başlarında öldürülüyordu! Seçilmiş başkan tutsak edilip işkencelerden geçiriliyordu!

İhbarcılar pirim yapmaya başlamışlardı! Ama korkudan yüzlerini kapatarak görev yapıyordu, yüzüstü ahlaksızlar! Ufak bir çıkar uğruna komşusunu satanlar türemişti, mertliğin simgesi Fatsa sokaklarında! "Yok" satan tüpü ortaya çıkaranları ihbar ediyordu ahlaksızlar. Fındığını üç kuruşa alıp, Eylül veresiye para satanların tekerine çomak sokanları ihbar ediyordu, az da olsa katil yardakçıları! Sonunda dağlara çekildi Fatsa! Çekilirken, onlarca ölü verdi, dağlarda da öyle! Yüzlerce tutsak! İşkencehaneler kuruldu! Sakat bırakılan insanlar!

Yani 12 Eylül diktatörlüğü iki ay önce geldi Fatsa'ya! Çünkü talan düzenine başkaldırılıp başka bir yolun varlığının çoban ateşi yakılmıştı Fatsa'da! Peki, tek suçlu burjuvazi mi? Hayır! Çünkü onlar görevini yaptılar. Ahlaksız ve vahşice de olsa, kendi sınıflarının çıkarını savundular! Güç ellerinde, devlet ellerindeydi! En sonuna kadar kullanıp tek bir umut ışığını bile söndürmeliydiler ki akıllardan çıksın başka seçenek! Bizler neler yaptık? Fatsa'yı birleştiremedik diğer mücadelelerle!

Onlar yalnız kalmayı seçti belki ama diğerlerimiz de itiraz etmedik! Hatta ne halleri varsa görsünler demesek bile benzeri tavırlar takındık! Fatsa yanarken oradan kendi öz örgütlerimize neler devşiririzin peşine düştük! Onlar güzelliği gereği kadar bizimle paylaşamadılar diye, onları ölüm ateşlerinin ortasında yapayalnız bıraktık!

Ordu Lisesi'nden sınıf arkadaşı olanlardan biri dağ başlarında düşerken, duymadı Ordu'daki arkadaşı; Samsun Eğitim'dekiler de, arkadaşlarının ateş çemberi içinde olduğunu farkına varsa bile varmazdan geldiler!

Sonra 12 Eylül hepimize birlikte geldi! Hatta milli duygularla saldırılara alet olan, fakat miadı dolmuş sağcı gençlere bile! Sıhhiye Taburu hücrelerinden birinde sağcı bir genç "beni buraya niye aldılar, bana vatanımızı satıyorlar diye gösterdikleri insanları vurdum, ne suçum var benim? Beni vatan hainleriyle aynı hücreye koyuyorsunuz, ahlaksızlar" diye isyan ediyordu!

Artık temizlik tamamdı Fatsa'da ve Tüm ülkede! Karaborsaya gerek kalmamış, fahiş fiyat yasallaşmıştı! Tefecilerin de yasası

vardı artık. Para satanın parasını tahsile karar vermişti kolluk kuvvetleri! Al on bin lira, yaz yirmi binlik çek, ödemezsen devlet kolluk kuvvetleriyle kapına gelir, neyin var, neyin yok alır; yetmezse derini yüzer! İşçi ücretlerini patronlar belirlemeye başladı, ondan sonra! Çakılmasının diye de, burjuva devletin yöneticilerinin al takke ver külâh pazarlıkları! Öğrenim hakkı veya özgürlük istemekte neyin nesi? Devlet her şeyin çaresini bulur, hatta komünizm gelmesi gerekiyorsa o getirir! Deli

gömleğinin içine sokuldu koskoca ülke de, hala o gömleği yırtıp atamıyoruz! Yırtınacak güç, mecal kalmadı! Ders alındı mı? Ne gezer! Hala o günlerin nostaljisini yapıyoruz.

Anma günlerinde aslan kesiliyor, yumrukları havaya sıkıyoruz ama gayri günlerde bölük-pörçük! Yine herkesin eşiği daha yüce! Başkası ne diyor diye göz ucuyla bakmak bile zorumuza gidiyor!

Aslında Fatsa Fikri'nin bize vereceği en büyük ders, "burjuvazi iktidardan düşürülmediği sürece tek tek yerlerde, özellikle yerellerde ne kadar güzel şeyler yaparsan yap, halk için ne kadar güzellik sunarsan sun, bırakmazlar" gerçeği!

Çünkü güç onlarda! Erk onlarda. Tek koşul erki ele geçirmek! Onun için devrim şart. Yani, insanları köleleştiren otoriteye son vermediğin sürece farklı yerlerde konum almanın bir operasyon kadar hükmü var!"

Örnek mi? HDP'nin kazandığı tüm belediyeler! Örnek mi? Seçimi kazanan ve vekil seçilenlerin tutsaklıkları! Diyeceksiniz ki "Dersim'de kazanımlar sürüyor!" Öyleyse Gülistan Doku nerede? Yarın bir operasyonla alıverseler Maçoğlu'nu, karşı çıkacak güç var mı?

Kendi çocukları İmamoğlu'na tuzaklar kurulan bir ülkede kendine komünist diyen birine edilen tahammülün bir nedeni var mutlaka! Kazanımları koruyacak güç olmadığı sürece her şey pamuk ipliğine bağlı! O da bir çekimlik!

Elbette demokratik haklar mücadelesi sürece! En geniş halk kitlelerini bu mücadeleye çekip birlikte hareket ettirmek elbette çok önemli; ama devrimci mücadeleyi ikinci plana ittiğimiz, hatta ertelediğimiz sürece o mücadeleler de boşa gidiyor... bir sıkımlık canı var...!

Gabon'da Bongo Hanedanı Askeri Darbeyle Devrildi

30 Ağustos Çarşamba günü, Nijer'deki askeri darbeden bir ay sonra, Orta Afrika'da petrol zengini eski bir Fransız sömürgesi olan Gabon'da Başkan Ali Bongo Ondimba ordu tarafından darbeye devirdi.

Gabon'daki darbe, Afrika'nın Ağustos 2020'den ve ardından Fransız işgal birliklerinin Mali'den çekilmesinden bu yana görüldüğü toplam darbe sayısını sekize çıkardı. Mali'de iki, komşularında üç, Burkina Faso'da iki, Nijer'de bir, Gine ve Sudan'da birer darbe yaşandı. Sudan dışındaki tüm bu ülkeler, bugün bile Fransız emperyalizmi tarafından ezilen ve sömürülen eski Fransız sömürgeleriydi.

Gabon darbesi çekişmeli cumhurbaşkanlığı seçimlerinin ardından geldi. Ulusal Seçim Komisyonu başlangıçta Bongo'nun seçimleri yüzde 64,27 oyla kazandığını duyurmuştu.

Bunun üzerine ordu, seçimi iptal ederek ve Gabon cumhuriyetinin tüm kurumlarının feshedildiğini ilan ederek bir darbe yaptı. Gabon'da iktidara gelen askeri komutan General Bryce Oligui Nguma, ordu tarafından "geçiş dönemi lideri" olarak adlandırıldı.

Kendisi önümüzdeki Pazartesi günü "geçici başkan" olarak yemin edecek. Ordu, Bongo rejiminin dört gün önce uygulamaya koyduğu sokağa çıkma yasağını seçimden sonra da sürdürdü. Gabon'un sınırları kapalı ve ülke çapında internet kesintisi var.

Kendini Comité de Transition et de Restauration des Institutions (CTRI) (Geçiş ve Kurumsal Restorasyon Komitesi) olarak adlandıran cunta, devlet televizyonunda Bongo, ailesi ve doktorlarının ev hapsinde olduğunu duyurdu.

Ayrıca Bongo'nun oğlu ve en yakın danışmanı Nouredin Bongo Valentin, Bongo'nun özel kalemi Ian Ghislain Ngoulou, yardımcısı Mohamed Ali Saliou, başka bir başkanlık danışmanı Abdul Hosseini, başkanlık sözcüsü Jessye Ella Ekogha ve Bongo'nun Gabon Demokrat Partisi'nin birkaç üst düzey üyesi de tutuklandı. (PDG).

Darbeciler bunları "Devlet kurumlarına karşı yüksek ihanet, kamu fonlarını büyük ölçüde suiistimal, organize uluslararası mali zimmete para geçirme, sahtecilik, Cumhurbaşkanının imzasında tahrifat, aktif yolsuzluk ve uyuşturucu kaçakçılığı" ile suçluyor.

Darbeden bu yana ev hapsinde tutulan Bongo, anonim bir videoda "neler olup bittiğini bilmediğini" söyledi ve "dünyanın her yerindeki arkadaşlarına ses çıkarmaları" çağrısında bulundu.

Ancak Gabon'un başkenti Libreville sokaklarında, acımasız Bongo siyasi hanedanının düşüşünü kutlayan protestolar vardı.

Bongo ailesinin sicili, kapitalist gelişmenin gecikmiş olduğu ülkelerde burjuvazinin emperyalizmden bağımsızlığını güvence altına almadaki yetersizliğinin klasik bir örneğidir. Ali'nin babası Omar Bongo, Gabon'un 1960 yılında Fransız sömürge yönetiminden resmi bağımsızlığını kazanmasından yedi yıl sonra, 1967'de cumhurbaşkanı oldu. Omar Bongo'nun 2009 yılın-

da Gabon'da ölümünün ardından oğlu Ali Bongo, babasının baskıcı yönetimini 14 yıl boyunca sürdürdü. Omar Bongo, Gabon'un petrol kaynaklarını başta Fransız petrol şirketleri olmak üzere yabancılara vererek iktidarı elinde tuttu. Onlarca yıldır petrol endüstrisi, artık Total Energy'ye dahil olan Fransız petrol şirketi Elf tarafından yönetiliyordu. Petrol gelirleri, Bongo çevresindeki iktidar klğine rüşvet vermek için kullanılan küçük bir kısım dışında, yozlaşmış Fransız işadamları ve politikacılar tarafından çalındı.

Gabon ekonomisinin yağmalanması, Gabon halkının geniş kesimlerini ezici bir yoksulluğa sürükledi.

Bongo rejimi son yıllarda ekonomik bağlarını biraz çeşitlendirdikten sonra bile, Fransa'nın Gabon'da eğitim ve askeri destek için konuşlanmış yaklaşık 400 askeri bulunuyor; buna buradaki geniş ekonomik çıkarlarını korumak için Libreville'deki bir üs de dahil.

OPEC petrol ülkelerinin bir üyesi olan petrol zengini Gabon, günde yaklaşık 181.000 varil ham petrol üretiyor. Sahra altı Afrika'nın sekizinci büyük petrol üreticisidir. Bongo ailesinin etrafındaki yönetici klik, emperyalizmin bu kaynakları yağmalamasına yardım ederek, Fransa, Fas ve diğer ülkelerde lüks mülkler satın alarak muazzam bir servet elde etti.

Aynı zamanda, günde 2 doların altında bir gelirle yaşamak, Gabon vatandaşlarının çoğu için acı bir gerçek; nüfusun üçte biri resmi olarak yoksulluk sınırının altında yaşıyor.

Gabon nüfusunun yalnızca yüzde 20'si ülkenin zenginliğinin yüzde 90'ına sahip. 2022 yılında işsizlik oranı yüzde 21,47'ye ulaştı. Nüfusun yarıdan fazlası Libreville ve Port-Gentil şehirlerinde yaşıyor. Libreville'in kalabalık gecekondu mahallelerinde pek çok göçmen işçi ve yerel Gabonlu mutlak yoksulluk içinde yaşıyor.

Gabon'un kentsel bölgelerindeki binlerce insan güvenilir gıda, su kaynaklarından veya sıhhi temizliğe uygun erişimden yoksun.

Gabon askeri cuntasının, Gabon ve Afrika genelinde işçilerin, gençlerin ve kırsal kitlelerin karşı karşıya olduğu sosyal ve ekonomik sorunların hiçbirini için bir çözümü yok. Diğer Afrika ülkelerindeki son darbelerin liderleri gibi, emperyalizmle uzun bir yakın, ensest bağ geleneğine sahip bir subay teşkilatından çıkıyor. Afrika çapında NATO emperyalist güçlerine, özellikle de Fransa'ya ve onların askeri operasyonlarına karşı artan kitlesel öfkeye ilişkin kaygılardan kaynaklanan ani bir değişimle Bongo'yu devirmeye karar verdi.

"Geçici başkan" olarak görev yapacak olan Nguma, aslında Bongo'nun güvenlik sisteminin temel direklerinden biriydi ve Gabon ordusunun kötü şöhretli, baskıcı Cumhuriyet Muhafızları Tugayı'na liderlik ediyordu. Nisan 2020'den bu yana, Gabon'da cumhurbaşkanının, hükümetin ve yabancılardan önemli kurumlarının güvenliğini sağlayan, Fransızların eğittiği bu birime başkanlık ediyordu.

Uluslararası alanda büyük güçler darbeyi eleştirdiler ancak Libreville'deki CTRI cuntasıyla nasıl ilişkiler geliştirebilecekleri konusunu açık bıraktılar. Mali, Nijer ve Burkina Faso'daki askeri cuntaların aksine CTRI cuntası, Gabon'da konuşlu Fransız birliklerini sınır dışı etme niyetini henüz açıklamadı.

Fransız hükümet sözcüsü Olivier Véran Paris'te gazetecilere verdiği demeçte, Fransa'nın "Gabon'daki askeri darbeyi kınadığını" söyledi. Véran, Fransa'nın "Gabon'daki olayları büyük bir dikkatle takip ettiğini" ve geçen Cumartesi günü yapılan cumhurbaşkanlığı seçiminin sonuçlarına "saygı gösterilmesi gerektiğini" söyledi. Finans dergisi L'Opinion, Fransız yönetici çevrelerinin darbeye ilişkin endişelerini açıkça dile getirdi. Dergi, "Gabon'daki darbe, ülkede bulunan yaklaşık 85 Fransız şirketinin faaliyetlerini tehdit ediyor" dedi ve Gabon'un kritik hammaddelerin önemli bir tedarikçisi olduğunu ekledi. "Uranyum, manganez, petrol... Fransa Afrika'da çok şey kaybedecek" diye yazdı.

İngiltere Dışişleri Bakanlığı, yaptığı açıklamada, İngiltere'nin "Gabon'da askeri gücün anayasaya aykırı olarak ele geçirilmesini kınadığını ve anayasal hükümetin yeniden kurulması çağrısında bulunduğunu" söyledi. Washington, darbeyi açıkça kınamadan, orduyu "sivil yönetimi korumaya" çağırdı. Aynı zamanda, Beyaz Saray ulusal güvenlik sözcüsü John Kirby, ABD'nin "bölgedeki halkın destekçisi, Gabon halkının ve onların demokratik yönetim taleplerinin destekçisi" olmaya devam ettiğini beyan ederek, Afrika ülkesindeki durumu "derinden endişe verici" olarak nitelendirdi.

Afrika Birliği (AU) Barış ve Güvenlik Konseyi, 31 Ağustos'ta "Gabon'un Afrika Birliği'nin, organlarının ve kurumlarının tüm faaliyetlerine katılımının" derhal askıya alındığını duyurdu. Afrika genelindeki ülkelerde önemli bir ticaret ortağı ve altyapı geliştiricisi olan Çin'in devlet tarafından işletilen günlük Global Times of China gazetesi şunları yazdı:

"Çin, Gabon'da barış ve düzenin yeniden tesis edilmesi çağrısında bulunuyor. Aynı zamanda Batı kendi çıkarlarıyla ilgili endişelerini de dile getiriyor. Askeri darbeler, Batı tarafından teşvik edilen rejimin ve siyasi reformların başarısızlığını gösteriyor."

Fransa'nın eski sömürge imparatorluğundaki darbeler, 2011'de Libya'daki NATO savaşı, 2013-2022'de Mali'deki Fransız savaşı ve şimdi de Ukrayna'daki kanlı NATO-Rusya savaşı da dahil olmak üzere, on yılı aşkın süredir devam eden kanlı NATO yağma savaşlarının ürünüdür. Afrikalı işçiler ve gençler arasında öfke yükselirken, askeri cuntalar sevmeyen Afrika hükümetlerini deviriyor ve askerlerini topraklarından çıkarmak için Fransa ile bağlarının yeniden müzakere edilmesini talep ediyorlar. Kritik siyasi sorun, işçi sınıfı için bağımsız, sosyalist-enternasyonalist bir politikaya dönüştür. Bu, Afrika işçi sınıfının ve gençliğinin mücadelelerinin, eski sömürgeci güçlerin yarattığı yapay ulusal sınırların ötesinde, Avrupa ve ötesindeki işçilerin artan mücadeleleriyle emperyalizme ve savaşa karşı uluslararası bir harekette birleşmesini gerektiriyor.

Athiyan Silva

31 Ağustos 2023, WWSWS

Grevdeyiz!

Türkiye Genelinde Grevdeyiz başlığıyla KESK'in iş bırakma eylemi Samsun'da da uygulamaya kondu. İş bırakanların buluşma yeri Mecidiye girişindeki Gazi Müzesi önüydü! Dertlerini ve sorunlarını anlatan upuzun bir bildiri okudu kamu emekçileri, ellerinde bayrakları! Ama bayraklarının çoğu poşetlerden çıkarılıp sallandırılmadı!

Bir emekli, eylemde bulunan emeklileri tek tek saydığını ve yirmi kişi olduğunu söylüyor, diğeri yüz kişi var mı diye sorunca, ne yüz kişisi elli bile yok diyor! Eylemi görünce, yoldan geçenler alkışlıyor, Samsun'a gelen misafirlerden katılanlar oluyor! En az on-on beş bileşeni olan KESK'in üyelerini arıyor gözler! Acaba haberleri yok muydu kendi eylemlerinden?

Grevdeyiz diye yola çıkıp, greve katılanların sayısı da bu ölçüdeyse, yapmış olmak

için yapmak mı, yoksa hiç yapmamak mı daha doğru diyesi geliyor insanın! Böyleyken, patrona verilecek mesaj olsa olsa açlık ve sefalet ücretlerine devamdan başka bir anlam ifade etmesi olası değil...!

Samsun'da katledilen ilk devrimci olan, Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu (DİSK) çalışanı ve İGD üyesi Erdoğan Aksu

Aksu gibi nice devrimciler belleklerden silindi, maalesef...!

Belki de en acı olan yanı da bu! Mücadele içinde düşüp unutulmak en acı yanı! Unutmayıp unutulmamak bir nebze su serpiyoruz, yüreklere de, sıradan ölümlü gibi, bir varmış, bir yokmuş olmak ne giden yoldaşlarımıza yakışıyor; ne de unutanlara....!

Erdoğan Aksu ve belleklerden silinmeye çalışılan tüm devrimcilerin anılarına sonsuz saygılar!

SÖZ VE EYLEM

19.SAYI

ÇIKTI!

Bir İşçinin Günlüğünden Köle Düzeni

* *Mesaiyi bitirdin mi?*

* Bitti, eve gidiyorum.

* *Kaç yıldır çalışıyorsun?*

* Tam on iki yıl olmuş. Emekli olduktan sonra da bırakmadı beni patron sağ olsun. On iki yıl dile kolay. Dürüst olanın her yerde kredisi var. Patron bana çok güvendiği için bırakmak istemiyor. Benimde ihtiyacım var. Olmasa niye çalışayım ki?

* *Çalışma saatlerin nedir?*

* Akşam 18.15 civarında işe başlıyorum, sabah 08.00'de işi bırakıyorum.

* *Yolları da sayarsak on altı saat, iş yerinde geçirdiğin süre on dört! Orada uyuyabiliyor musun bari?*

* Yok. Bizimki çok büyük bir firma... Gece bölgenin her yerine araç çıkıyor. Bu akşam Erbaa ve Trabzon taraflarına birkaç araç çıktı. Bir tanesinin çıkış saati 04.00. Nasıl uyuyacaksın ki?

* *Uykunu nasıl alıyor sun o zaman?*

* Buradan gider gitmez yatağa giriyorum, saat 16.00'ya kadar uyuyorum. Başka türlü dayanılmaz.

* *Yani saat 09.00 sıralarında kahvaltı yapıp yatağa giriyorsun öyle mi?*

* Evet. Evden çıkarken de karnımı doyuruyorum, geceleri yemek içinde çantaya bir şeyler alıyor, acıkınca yiyorum!

* *Günyüzü görmüyorsun yani!*

* Ne yapalım? Bunu bulamayanlar da var! Dürüstlüğüme sayesinde ekonomik zorluk çekmiyorum en azından. Bizim firmanın inşaat işleri de var. Çok büyük inşaatlar yaptı. Yüzlerce daire yapıp sattı. Oraya genç bir işçi almıştı, onun açığını yakalamasına rağmen, işten çıkarma dışında bir şey yapmadı! Çalışan işçi, firmanın döşediği bakır telleri kesip satmış.

Elli-atmış bin lira gibi bir para. O para patrona bir şey yapmaz ama çalışanı işinden etti işte. Bizim patron merhametli olmasa onu mahkemeye verir, bir daha iş bulamazdı. Ben de "bir cahillik etmiş, uğraşma" dedim, "haklısın" diyerek uzatmadı. Dediğim gibi beni çok sever ve güvenir bana. Orası çok önemli diye inşaat bitene kadar bana orada görev verdi. Oranın bekçiliğini yaptığım sürece bir demir parçası bile eksilmedi!

* *Patronu bir hayli seviyorsun sanırım.*

* Çok iyi biri! Namazında niyazında. İki kez hacca gitmiş. Birinin hakkını yerim diye korkuyor. İnançlı olduğu için kısa sürede zenginleşti. Böyle iyi insanlar kazanırsa herkes kazanır. Aksi takdirde çalışacak yeri nerede bulacaksın?

* *O kadar uzun süre çalışıyorsunuz, asgari ücretin üzerinde maaş veriyordur sana.*

* Yok canım, asgari ücret bile vermiyor. Bizim sanayide bekçilere asgari ücret veren yok! Onun bir ücreti var herkes aynısını veriyor. Bu işte çalışanların çoğunluğu emekli zaten!

* *Kontrol eden olmuyor mu?*

* Ben rastlamadım. Gece kim kontrol edecek ki? Gece devletin memuru çalışmaz! Hem çalışsa ne olur? Asgari ücret almadığımızı söylesek, devletin adamı, bize mi inanacak, koskoca patrona mı?

* *Sigorta da ödenmiyordur!*

* Çoğunlukla öyle. Çoğumuz emekli zaten. Sigortayı neylesin?

* *Kontrol etseler, görüleceksiniz yani.*

* Öyle olsa bile patron benim bundan haberim yok, iş yerime izinsiz girmiş dese biz suçlu çıkarız!

* *O zaman bakır kabloları çalan genç işçiye de asgari ücret vermiyordur, senin patron!*

* Vermiyordur ama onun sigortası vardı. Çocuğa biraz nasihat ettim ama iş işten geçmişti! "Sigortalı işi nerede bulacaksın? Yaşlanınca emekli olmak için, şuanda sigorta doldurmalısın. Çaldığın bakır tellerin parası biter" dedim, zaten şu anda çoktan bitmiştir! "Ama çalıştığın iş her zaman var! İşsiz kalınca daha kötü! Paran yetmiyorsa, işten çıkınca biraz daha uyu ek iş yap! Hamallık yap mesela! Hamallık yap da itibarını düşürme" dedim ama dinleyen kim? Gerçi dinlese bile geri dönüş kalmamıştı!

* *Şöyle bir bakınca senin patron basbayağı hırsızmış!*

* Haşa! Müslüman adam. Harama el uzatmaz. Bir de hacı eşi var, o daha Müslüman. Bize ondan da iyi davranıyor!

* *Ama devletin bile layık gördüğü, açlık sınırının altında ki ücreti size vermiyor. Hem de normal çalışma saati olan mesainin iki katı çalıştırarak! Asıl hırsız kablo çalan işçi değil, senin patronmuş!*

* Bir bakıma öyle ama onlar patron! Bizimle anlaşıyorlar. Razi olmayı zorla çalıştırmıyorlar ki! Ne vereceklerini söylüyorlar, bizde kabul ediyoruz! Tam olarak hırsızlık değil! Adam çalışıp didinip para kazanarak, işletmeler kurmuş! İşin bu, bu kadar verebilirim, fazla verirsem kazanamam diyor. Sen çalışmazsan çalışan çok! Bana çok güven-mese yerime daha genç birini bulur ama ayakların yürüyene kadar benimlesin diyor! Bundan daha güzel ne olabilir ki?

* *Senin patron ve diğerleri hırsızlığın yanında ahlaksızlar aslında! Senin hak ettiğin parayı vermezken, bir de çaresizliğinizden yararlanıyorlar! Din, iman, vatan, millet diyerek sizi kandırıyorlar ya, asıl ahlaksızlıkta bu! Gidip tanesi bilmem kaç dolardan taş satın alıp hayali şeytana sallayıp, onun parsını sizden çıkar, ondan sonra itibar kazan, asıl ahlaksızlık bu değil mi?*

* Adamlar işini uydurmuş, ne denilebilir ki? Ama hiç değilse kafayı çalıştırmamışlar mı?

* *Kafayı değil, sizi çalıştırıyorlar. Sizi derken, sizi-bizi! Çalışıp didinmişler diyorsun ya, yok öyle bir şey aslında. aç saat direksiyon sallayarak ulaşımı sağlıyor. Üretenler üç kuruşa çalışarak malı imal ediyor da senin asalak para kazanıyor! Sizler olmasanız, siz çalışmasanız yani, sizlerin yerine başkaları da çalışmasa, patron dediğin asalaklar açlıktan ölürlər! Ne didinmesi? Ne çalışıp, para kazanarak iş yerleri kurması! Hepsi sizle fark etmenize rağmen, çaresizlikten ses edemediğiniz için, onlar zevk sefa içinde! Aferin kablo çalıp satan işçiye! Senden ve başkalarından çaldıklarının bir bölümünü geri almış bari! Senin patron o parayı geri almaya kalkıştığında altında püsürlerinin çıkmayacağını bilse, ne o işçiye affeder, ne de senin sözlerine itibar ederdi! Bunu böyle bil!*

* Sen bizim patronu tanıyor gibi konuşuyorsun! Sakın bu konuştuklarımızı kimse duymasın! Senin dediklerini benim yakınmalarım gibi algılar da iyi olmaz. Parası bir yana almışım bu işe!

Tam bir köle düzeni! Elllerinden gelse, yirmi dört saat çalıştıracak insanları! Üstüne üstlük bir de borçlu çıkaracaklar!

Kapitalizm geliştikçe, saldırganlığı daha çok artıyor! Kapitalizmin çağdaşlığı da bu!

